

Eugen SIMION

“Îndreptar pătimăș” (IV)

**O mitologie
a nedesăvârșirilor**

Abstract

Emil Cioran nu pune niciun preț pe filosofie și se întreabă, încă de la debutul său, la ce servește filosofia și ce rost au în lume filosofii. Cât despre existență, în genere, filosoful are ferma convingere că ea nu reprezintă decât “singurătatea agoniei” și inutilitatea absolută. Țelul lui în cultură este să dovedească faptul că tot ce există nu există și tot ce se vede cu ochiul liber este înșelător. Omul, în genere, i se pare a fi o sumă de eșecuri, iar omul care scrie nu are altă justificare decât aceea de a comunica această tragedie lipsită de măreție.

Cuvinte-cheie: Emil Cioran, filosofie, debut, existență, singurătate, inutilitate, eșecuri

Emil Cioran doesn't prize the philosophy and asks himself, from the beginning, at what is useful the philosophy, and what is the meaning of the philosophers in the world. And about the existence, generally, the philosopher is convinced that this is just “the loneliness of the agony” and absolute inutility. His goal is to prove that everything exists doesn't exist, and everything is seen is untruth. The human kind, generally, is seen to be a bunch of failures, and people who are writing have no other justification than the one to communicate this meaningless tragedy.

Key-words: Emil Cioran, philosophy, debut, existence, loneliness, inutility, failures

Mircea DINUTZ

**Constantin Virgil
Gheorghiu, mărturisorul**

Abstract

Articolul analizează lucrarea lui Constantin Cubleșan Escale în croazieră. Constantin Virgil Gheorghiu. Autorul ni-l prezintă pe criticul literar Constantin Cubleșan și aduce în vizor diferite aspecte ale biografiei și creației lui Constantin Virgil Gheorghiu. Apoi explică importanța scrierii unui volum dedicat lui, amintind și subliniind faptul că romanul Ora 25, publicat în 1949, a fost tradus în 30 de limbi. Mihai Dinuț rezumă capitolele cărții și-i comentează meritele. De asemenea, atrage atenția asupra unor observații importante pe care Cubleșan le face în analiza prozei lui Constantin Virgil Gheorghiu.

Cuvinte-cheie: *critică literară, literatura diasporei românești* The article is an analysis of Constantin Cubleșan's work *Escale în croazieră*. Constantin Virgil Gheorghiu (Cruise Stopovers. Constantin Virgil Gheorghiu). The author introduces us the literary critic Constantin Cubleșan and presents different aspects of Constantin Virgil Gheorghiu's biography and creation. Then he explains the importance of writing a volume about him, reminding and underlining the fact that Gheorghiu's novel *Ora 25* (The 25th Hour), published in 1949 was translated in 30 languages. Mihai Dinuț makes abstracts of the book's chapters and comments on its merits. He is also drawing attention on some important remarks Cubleșan does in his analysis of Gheorghiu's prose. Keywords: literary criticism, the literature of the Romanian diaspora

Andreas Müller în dialog cu Bernhard Minetti

“Pe scenă nu mai sunt eu însumi. Sunt personajul pe care trebuie să îl reprezint și să îl protejez”

Abstract

Jeder Intendant, der in den letzten Jahrzehnten unter ihm gearbeitet hat, hatte sich daran gewöhnt - daß Bernhard Minetti am Tag nach einer Premiere im Intendantenzimmer auftauchte und fragte: "Was gibt's als nächstes?" Spielhungrig und applausungstüchtig und lebenshungrig hat Minetti stets dafür gesorgt, daß er auf seine Kosten kam. Selbst wenn die Inszenierungen um ihn herum gelegentlich von Kritikern zu Kleinholz verarbeitet wurden - er wurde nicht mehr angetastet. Er war Theaterlegende, war ein Naturereignis. Wie will man die Alpen rezensieren? Fast bis zum letzten Atemzug hat er auf der Bühne gestanden, bevor er 93jährig verstarb. Seine ersten frühen Erfolge feierte er mit dem "Hamlet" in Darmstadt, und wenn er später, viel später, davon erzählte, raunte er Sätze wie: "Der Hamlet ist mein Grundfall." Nur er konnte solche Sätze sagen, ohne rot zu werden. Seine Augen stierten dann unter den Brauen hervor, und er murmelte von "der Stunde, in der die Geister kommen", von Hamlet und Wallenstein und Macbeth, und plötzlich glätteten sich die Züge seines Puma-Gesichts wieder, und er paffte vergnügt an der Zigarre, seine Dämonen durchaus genießend.

Cândva intendent al teatrului, apoi, în ultimele decenii lucrând aici, ba chiar locuind aici, Bernhard Minetti a întrebat, în biroul de intendent, în ziua unei noi premiere a teatrului : "Și ce aduce nou asta?" Înfometat de joc, înfometat de aplauze și înfometat de aplauze, Minetti stă, îngrijorat, să vadă care va fi rezultatul. Fiind el însuși, când piesa despre el va fi luată la bani mărunți de critici, nu poate fi totuși descris. A fost o legendă a teatrului, o forță a naturii. Cum poate cineva să inventarieze Alpii? A stat până la ultima suflare pe scânduri, înainte ca să moară, la 93 de ani. Primele sale încercări au culminat cu "Hamlet" la teatrul din Darmstadt și când mai târziu, mult mai târziu, povestea despre asta, rostea fraze de genul: "Hamlet" a fost cea mai mare cădere a mea." Acum putea rosti astfel de fraze fără să roșească, în timp ce ochii săi priveau în gol, iar el murmură despre "Ceasurile când sosesc fantomele", despre Hamlet

și Wallenstein și Macbeth și, dintr-o dată, strălucește din nou priorea sa de pumă, iar el trage cu sete din țigară, încercând săși alunge demonii. [Daniel STUPARU]

Ion CĂLUGĂRU

Jurnal (II)

Abstract

Cele 46 de caiete-jurnal împreună cu toate volumele antume ale lui Ion Călugăru i-au fost date doamnei Cornelia Ștefănescu de graficiana Titina Căpitănescu-Călugăru, soția scriitorului, cu puțin timp înainte de a se stinge. Le însoțea cu rugămintea de a găsi o cale de a fi publicate, evitându-se astfel uitarea numelui soțului său. Cu seriozitatea binecunoscută a întocmirii unei ediții critice, doamna Cornelia Ștefănescu a început publicarea operei lui Ion Călugăru cu volumul de povestiri "Caii lui Cibicioc". Dar, ulterior, vremurile (Ile au împiedicat-o pe doamna Cornelia Ștefănescu să-și ducă la capăt proiectele, editorii nemaifiind interesați de cărțile necomerciale. Despre Ion Călugăru s-a scris puțin în ultima perioadă. Publicul tânăr este la curent cu un singur titlu din opera acestuia – "Copilăria unui netrebnic". Celelalte cărți sunt aproape uitate, însă este posibil ca jurnalul dăruit mie cu multă încredere și generozitate de doamna Cornelia Ștefănescu, în scopul de a-l publica, ar putea capta atenția celor interesați să reconstituie o perioadă de aproape trei decenii (1928-1956). Ion Călugăru ținuse jurnal încă din 1928. O parte din caietele originale s-au pierdut, altele se află la Arhivele Naționale. Caietul pe care îl prezentăm aici, începe pe 31 mai 1949. De abia la 1 septembrie 1943 Călugăru s-a hotărât să țină un jurnal zilnic și, de aceea, a revenit asupra notațiilor făcute anterior cu scopul de a realiza un jurnal complet, probabil cu intenția de a-l publica, de a-și pune ordine în idei, în gânduri. Primele notații asupra cărora intervine sunt din 1936. Relațiile scriitorului cu cei din jur par influențate de schimbările din viața politică, dar și de boala care evoluează treptat și care-l va determina să se izoleze sau să intre în conflict cu diverse persoane. În jurnal sunt notate impresii cu privire la viața cotidiană de familie, la încercările de a-și găsi locul în diferite redacții sau de a se impune pe piața editorială, la diferite compromisuri pe care trebuie să le facă din dorința de a se afla pe una din baricade fără să mai simtă că societatea își pierde cursul normalității. Nu lipsesc din jurnal proiectele literare. În 1937 își propunea un program care i-ar fi putut asigura o prezență constantă în viața literară, însă Ion Călugăru este marcat de frustrări. Unele dintre acestea au apărut în primii ani de viață: era mezinul familiei și nu a fost luat în serios nici mai târziu când s-a simțit marginalizat. Poate acesta ar fi unul dintre motivele care l-au determi - nat să se orienteze spre ideologia de stânga, care pătrunde în preocupările literare ale scriitorului, astfel încât ajunge să facă documentări ample la Hunedoara pentru a scrie "Oțel și pâine". Jurnalul lui Ion Călugăru poate fi o surpriză pentru cititorul pasionat de acest tip de lectură, care are posibilitatea de a descoperi schimbările care au loc de-a lungul timpului și modul în care ele influențează destinul uman. [Gabriela GÎRMACEA*]

Cuvinte-cheie: Ion Călugăru, jurnal, creație, biografie, literatură

The 46 notebooks that served as his diary, with all the books which appeared during Ion Calugaru's life, were given to Mrs. Cornelia Stefanescu from Titina Capitanescu-Calugaru, a talented graphic artist and

also the writer's wife, shortly before her death. She asked for the documents to be Cornelia Stefanescu began publishing Ion Calugaru's work with "Caii lui Cibicioc", a volume of novellas. However the times in which she lived hindered her from reaching her goals. The publishers were no longer interested in authors like Mihail Sebastian and Ion Calugaru. Little had been written about the latter author and the younger audience can only remember one of his works, "Copilaria unui netrebnic." The other books are forgotten, but the diary which has been given to me with so much generosity will be interesting to those who are trying to reconstitute the period between 1928-1956. The first notebook begins on the 31st of May 1949. Ion Calugaru had kept a diary since 1928. Some of the original notebooks are lost, others are at the National Archives. From the 1st of September 1943 he decides to write in his diary daily and edited some of his previous entries in order to have a complete diary, most likely with the intention of publishing it and of organizing his thoughts. The first entries he edits are from 1936. His relationships are influenced by various changes in the political life of the time, but also from an illness which slowly develops, determining him to go into conflict with various persons and isolate himself. In the diary there are also various thoughts on his daily life, his attempts to seek employment at various newspapers and to impose himself in the editorial world, as well as various compromises he has to make in order to gain a better position in society. His literary projects are also mentioned in the diary. In 1937 he had set out a new program which would have ensured his presence in the literary life of the time, but Ion Calugaru is haunted by various frustrations. Some of these appeared in the first years of his life: he was the youngest of the family and he had never been taken seriously back then, as well as when he was older, which made him feel like an outcast. Perhaps this is one of the reasons which determined him to preoccupy himself with various political parties, which affected his literary works; he did ample research in Hunedoara in order to write "Otel si paine." Ion Calugaru's diary can be a real surprise to those who are interested in this type of literature which has the possibility to uncover the changes that took place in time and the manner in which they can influence a person's life.

Key-words: Ion Călugăru, diary, creating, biography, literature

Caius Traian DRAGOMIR
**Omul – un cuvânt fără
sens?**
(omul explicat în cărți)

Abstract

Omul este o entitate existențială aptă să își determine liber, autonom, esența sa, ori, mai exact, condiția ontologică. Poate fi, de exemplu, materie sau spirit, în funcție de ceea ce alege să fie. Se poate observa fără dificultate că omul actual reprezintă o realitate ontologică tot mai dispersă, ca mod al apariției în lume.

Cuvinte-cheie: omul, existența, esența, libera opțiune, condiția ontologică umană

The human being is an existential entity able to determine freely, autonomously, his essence or more exactly his ontological condition. For instance, he may be matter or spirit, as he decided to be. One can observe, very easily that the modern man is an ontological reality largely dispersed, as cultural presence in the world.

Key-words: human being, existence, essence, free option, human ontological condition

Alunița COFAN

Eugen Ionescu

sau grotescul absurd

Abstract

Următoarele pagini sunt o încercare de a defini grotescul de-a lungul transformărilor filosofice din secolul XX. Examinăm cu atenție ideile culturale care au generat pe scena literară prezența dezgustătoare, ilogice și violentei estetice a grotescului. Logica și rațiunea nu mai sunt instrumentele adevăratei cunoașteri a naturii și a realității; în schimb, anxietatea, îndoielile puternice și existențialismul absurd ocupă locul din conștiința scriitorilor. Caracteristicile grotești se dezvoltă datorită acestei identități distorsionate a logicii.

Cuvinte-cheie: grotesc, estetică, logică, rațiune, absurd

The following pages are an attempt to define grotesque through the epistemological and philosophical transformations of the XX-th century. We examine carefully cultural ideas generating on the literary scene the presence of the disgusting, illogical and violent aesthetic of grotesque. Logic and reason are not more the instruments of the truly knowledge of the nature and reality; instead those, anxiety, radical doubts and absurde existentialism take place in the conscience of the writers. The grotesque characteristics are increasing from this broken identity of logic.

Key-words: grotesque, aesthetic, logic, ration, absurd

Monica Alexandra TOMA

Realitatea „virtuală”

și postmodernitatea

Abstract

Această lucrare își asumă capitularea în fața imensei și neordonatei lumi virtuale, dar nu și capitularea în fața provocării pe care o implică. Cu alte cuvinte, acceptăm senin lumea virtuală așa cum este ea, cu lumini și umbre, fără nostalgii absurde legate de talmeș-balmeșul pe care îl implică, îi gustăm calm

misterul și disperarea disipată. În același timp, cu ochiul unui om născut în mijlocul unui univers asezonat cu transfer de biți, refuzăm să fim intimidați de această realitate paralelă și încercăm să-i conturăm legitimitatea disputată pe tărâm literar.

Cuvinte-cheie: real, virtual, postmodernitate, Mieke, Baudrillard, Deleuze, Eco

This essay assumes the capitulation in front of the huge and unordained virtual world, but not the capitulation in front of the challenge that involves. In other terms, we accept willingly the virtual world as it is, with lights and shadows, without stupid without absurd sorrows linked to the mess that this implies, we taste calmly the mystery and the dissipated distress. In the same time, with the eye of a man born in the middle of an universe seasoned with bits transfer, we are refusing to be intimidated by this parallel reality and we refuse to be intimidated by this reality and we try to point the legitimacy disputed on the literary field.

Key-words: real, virtual, post modernity, Mieke, Baudrillard, Eco

Ramona NEDEA

„Vocile” autorului și formele discursului literar în romanele lui Sorin Titel (II)

Abstract

Acest studiu analizează modalitățile discursive ca un semn de modernitate al romanelor lui Sorin Titel. Modalitățile discursive discutate sunt simptomatice pentru intrarea literaturii române într-o nouă etapă, care readuce creativitatea din perioada interbelică, fiind și inovatoare, în același timp. Acestea sunt tehnici, cum ar fi: proliferarea narativă, trecerea de la un moment la altul, amestec de voci, contrapunct, paralelism, lipsa de intrigă și personaje principale ca un semn textual de modernitate. În romanele lui Titel, polifonia de voci prezintă un narator în pozițiile cele mai neașteptate, de la naratorul omnipotent la naratorul ce încearcă să deschidă un dialog vorbind la persoana a doua sau de intervenție directă. Uneori, acesta devine un martor narator-comentator, alteori, un comentator-moralist, în timp ce, în alte circumstanțe, se comportă ca un judecător al evenimentelor din roman. Interesul în tehnicile contemporane noi, inovatoare, a permis autorului să evite capcanele micului realism pentru a contribui decisiv la modernizarea prozei românești de ficțiune din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Cuvinte-cheie: polifonie, narator, personaj, comentator-martor, comentator-moralist, proliferare de povestiri, voci amestecate

Ce texte analyse les modalités discursives en tant que signe de la modernité des romans de Sorin Titel. Les modalités discursives abordées sont symptomatiques de l'entrée de la littérature roumaine dans une nouvelle étape, qui renoue avec la création de l'entre-deux-guerres, tout en innovant en même temps. Elles relèvent de techniques telles que: la prolifération de la narration, le passage d'un temps à l'autre, le

mélange des voix, le contrepoint, le parallélisme, l'absence de l'intrigue et des personnages principaux en tant que signe de la modernité du texte. Dans les romans de Titel, la polyphonie des voix exhibe un narrateur dans des postures des plus inattendues, du narrateur omnipotent à un narrateur tenté d'ouvrir le dialogue par la prise de parole à la deuxième personne ou par l'intervention directe, libre. Parfois, ce narrateur devient un commentateur-témoin, d'autres fois, un commentateur-moraliste, alors que dans d'autres circonstances il apparaît en tant que juge des événements du roman. L'intérêt pour les techniques novatrices du roman contemporain a permis à l'auteur d'éviter l'écueil du petit réalisme et de contribuer de manière décisive à la modernisation de la prose romanesque roumaine de la seconde moitié du vingtième siècle.

Mots-cléf: *polyphonie, narrateur, personnage, commentateur-témoin, commentateur-moraliste, prolifération de la narration, mélange des voix*

Marian BARBU

Din nou Dovlatov

Abstract

Autorului îi e greu să-i înțeleagă pe unii scriitori ai emigrației, indiferent de naționalitate, care cum ajung în SUA. ori în altă țară occidentală privesc înapoi cu mânie. Literatura lui Serghei Dovlatov se circumscrie realismului de tip constatativ. Mai toată proza lui aparține biografismului, reînviat și remodelat teoretic de francezi. În încheiere, autorul se întreabă în ce măsură experiența de gazetar sau propria viață merită să fie transpuse în literatură.

Cuvinte-cheie: *Autorul, scriitori, emigrație, literatură, Serghei Dovlatov, gazetar*

For the Author is difficult to understand some of the writers of the Emigration, regardless of their origin, who immediately after they reach U.S.A. or other occidental country are starting to look back with anger. The literature of Serghei Dovlatov belongs to the realism of the observing type. Almost all of his prose belongs to the biographism, resuscitated and theory based by the French. At the end, the Author is asking himself in what degree the experience as an news editor or the life experience are useful to be translated in literature.

Key-words : *Author, writers, emigration, literature, Serghei Dovlatov, news editor*

Napoleon POP

O viziune pentru România

Abstract

Pornind de la nevoia unui proiect intelectual eliberat de frustrările individuale, de conjunctură, de ego-uri, de obsesia față de persoane, transformată chiar în ură personală, autorul privește problemele cu care se confruntă România, acceptând faptul că, dacă ele sunt criticabile, responsabilitatea este a tuturor și pentru că sau produs și pentru că au nevoie de a fi soluționate de societate în ansamblul ei.
Cuvinte-cheie: proiect intelectual, frustrare, ego, probleme, România

Starting from the need of an intellectual project, freed of the individual frustrations, by the way, the ego's, the obsession on persons, transformed even in personal hate, the author watch the problems with is Romania struggling, accepting the fact that if they are to blame, the responsibility is of all of us and because they occurred and because they need to be solved by the society in all.

Key words: intellectual project, frustration, ego, problems, Romania